

KEMPELEEN KUNNAN PERUSOPETUKSEN OHJAUSSUUNNITELMA

1. Oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet ja toimintatavat

Oppilaanohjaus on koko perusopetuksen ajan kestävä ja perusopetuksen jälkeisiin opintoihin ulottuva jatkumo. Tämä taataan ohjaustyöhön osallistuvien yhteistyöllä erityisesti nivelvaiheissa.

Oppilaanohjauksen tarkoitus on edistää oppilaiden koulutyön onnistumista, opintojen sujumista sekä koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Oppilaat ovat ohjauksessa aktiivisia osallistujia, jotka arvioivat omaa oppimistaan ja toimintaansa.

Luokilla 1.–6. ohjaus toteutetaan muun opetuksen ja koulun toiminnan yhteydessä. Oppilaanohjauksesta vastaa luokanopettaja yhdessä muiden opettajien kanssa. Ohjauksen tärkeimmät tavoitteet ovat opiskeluvälineiden, vuorovaikutustaitojen ja elämässä ja työelämässä tarvittavien taitojen kehittäminen. Huoltajien osallisuutta ohjauksessa painotetaan tapaamalla heitä säännöllisesti. Ammatteihin ja työelämään tutustuminen aloitetaan oppilaan koulun ja lähipiirin ammanteista.

Luokilla 7.–9. ohjauksen päävastuu ja koordinointi on oppilaanohjaajalla. Vuosiluokilla 8.–9. oppilailla on mahdollisuus saada tehostettua oppilaanohjausta tarpeen mukaan. Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta. Myös aineenopettajat ja koulun muu henkilökunta osallistuvat ohjaustyöhön ja sen suunnitteluun. Luokanohjaajan vastuulla on oman luokkansa oppilaiden tuntemus ja yhteistyö kodin kanssa. Edellä mainittujen tavoitteiden lisäksi korostuvat jatkokoulutussuunnitelmat ja niiden pohdinta yhdessä oppilaan ja tarvittaessa huoltajan kanssa. Tarkemmat oppilaanohjauksen sisällöt ja tavoitteet ilmenevät opetussuunnitelmasta.

Luokilla 7.–9. oppilaanohjaus toteutetaan henkilökohtaisena ohjauksena, luokkamuotoisena ohjauksena ja pienryhmäohjauksena. Koulun yhteistyötahoja hyödynnetään järjestämällä vierailuja, tutustumiskäyntejä ja asiantuntijaesittelyjä. Työelämään tutustumista jatketaan ja laajennetaan 8. ja 9. luokalla. Henkilökohtaisten tapaamisten tarkoituksena on persoonallisen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä jatko-opintoihin ja ammatilliseen suuntautumiseen liittyvien asioiden käsittely. Oppilaat tietävät, miten ja milloin opinto-ohjaaja on tavoitettavissa.

Pienryhmäohjauksessa opinto-ohjaaja tukee ja täydentää oppilaan persoonallisen kasvun kehittymistä, elämänsuunnittelun ja ammatillisen suuntautumisen hahmottumista. Pienryhmäohjauksessa vertaisryhmän avulla sosiaaliset taidot ja siten myös työelämävalmiudet kehittyvät. Pienryhmäohjaus ohjausmuotona vahvistaa yksilön toimintaa vertaistensa kanssa.

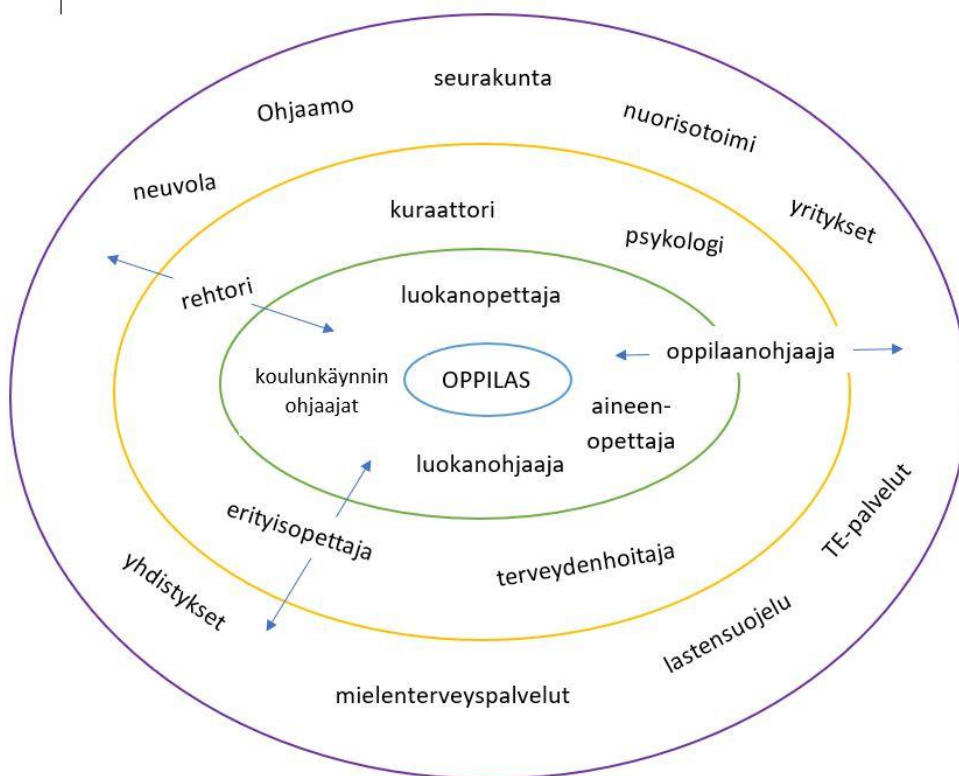
Luokkamuotoisen ohjauksen tavoitteet ja sisällöt kuvataan opetussuunnitelmassa.

2. Oppilaanohjauksen työn- ja vastuunjako ja verkostot

Kaikki ohjaustyöhön osallistuvat opettajat toimivat yhteistyössä oppilaan opintopolun aikana ja erityisesti nivelvaiheissa. Nivelvaiheiden toimenpiteet ja tiedonsiirto kuvataan kunnallisessa nivelvaihekäsikirjassa. Toimiva oppilaanohjaus rakentuu hyvin toimivien verkostojen varaan. Kaikkien opettajien tehtävänä on ohjata oppilasta opiskelussa ja auttaa häntä kehittämään opiskeluvalmiuksiaan sekä ennaltaehkäistä opintoihin liittyvien ongelmien syntymistä. Jokaisen opettajan tehtävänä on oppilaiden persoonallisen kasvun, kehityksen ja osallisuuden tukeminen.

Ohjaustyötä toteutetaan ohjauksen holistisen mallin mukaan, jossa koko koulu ohjaa. Mallin keskiössä on oppilas ja ensimmäisenä ohjaustasona oppilaan kanssa eniten tekemisissä olevat opettajat. Toisen ohjaustason muodostavat koulun erityisalojen asiantuntijat, joilta ohjausta haetaan tarvittaessa. Oppilaanohjaaja toimii kuitenkin oman aineensa opettajana myös ensimmäisellä ohjaustasolla. Kolmannen ohjaustason muodostavat koulun ulkopuoliset yhteistyötahot.

Tässä työnjakosuunnitelmassa eritellään ohjauksen eri toimijoiden vastuualueita, tavoitteita ja keinoja niiden saavuttamiseksi. Tavoitteiden saavuttamisen edellytys on toimijoiden jatkuva tiivis yhteistyö.

Rehtori/apulaisrehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät resurssit, tukemalla ohjaajia ja luomalla ohjaukselle suotuisat rakenteet. Rehtori/apulaisrehtori tekee opiskeluun ja koulunkäyntiin liittyvät hallinnolliset päätökset.

Luokanopettaja ja luokanohjaaja ovat opiskelijan lähiohjaajia, jotka huolehtivat oppilaistaan ja heidän hyvinvoinnistaan. Lähiohjaaja työskentelee luokkansa opintojen sujumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi yhdessä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa. Hän tuntee oppilaan opiskelu- ja elämäntilanteen. Hän luo yhteisöllisyyttä ja turvallista opiskeluilmapiiriä luokassaan ja koulussa. Lähiohjaaja on säännöllisesti yhteydessä oppilaisiinsa tunneilla ja henkilökohtaisissa tapaamisissa kuten vuosittaisissa hyvinvointikeskusteluissa. Lähiohjaajan tehtävä on seurata oppilaidensa poissaoloja sekä puuttua ongelmiin mahdollisimman pian. Hän huolehtii myös yhteyksistä huoltajiin ja opiskeluhuoltoryhmään.

Aineenopettaja seuraa oppilaiden koulunkäyntiä ja hyvinvointia opettamassaan oppiaineessa ja ilmoittaa lähiohjaajalle huomattessaan oppilailla ongelmia. Aineenopettaja tuntee oman aineensa opiskelutekniikoita ja ohjaa oppilaiden oppimaan oppimisen taitoja oppitunneillaan. Aineenopettaja on selvillä oman aineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja esittelee niitä tunneillaan. Aineenopettaja tekee yhteistyötä jatko-opintoja tarjoavien oppilaitosten ja työelämän kanssa. S2-opettajalla on erityisasiantuntemus työskentelystä monikulttuuristen nuorten kanssa.

Oppilaanohjaaja on päävastuussa luokkien 7.–9. ohjauksen kokonaissuunnittelusta. Oppilaanohjaajan päätehtävä on oppilaiden opiskelun, elämänsuunnittelun ja uravalinnan ohjaus. Oppilaanohjaaja seuraa oppilaan opintojen etenemistä yläluokilla yhdessä muiden opettajien kanssa. Oppilaanohjaaja huolehtii valinnaisaineiden valinnasta ja ohjaa kohti toisen asteen opintoja. Oppilaanohjaaja huolehtii tiedonsiirrosta toisen asteen oppilaitoksiin.

Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Henkilökohtaiseen jatko-opintosuunnitelmaan kirjataan oppilaan vahvuuksia sekä tavoitteita siirtymisestä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Näitä vahvistetaan suunnitelmallisesti oppilaan yksilölliset lähtökohdat ja tarpeet huomioiden.

Oppilaanohjaaja tekee ohjauksellista verkostoyhteistyötä toisen asteen oppilaitosten opinto-ohjaajien kanssa esimerkiksi nivelvaiheen tiedonsiirtoon liittyvissä asioissa. Hyvä yhteistyö myös perusopetuksen oppilaitosten kanssa on tärkeää. Oppilaanohjaaja pitää yhteyttä jatko-opintoja tarjoaviin oppilaitoksiin ja opastaa kansainvälistä ohjausta vaativissa asioissa oikeaan ohjauspalveluun.

Oppilaanohjaaja kehittää ammattitaitoaan osallistumalla erilaisiin koulutuksiin sekä seuraamalla yhteiskunnassa ja työelämässä tapahtuvia muutoksia. Ohjauksen toimijoilla on vahva osaaminen, jota he kehittävät jatkuvasti.

Koulusihteeri tuntee koulun rakenteen ja toimintakulttuurin. Asiantuntemuksen ansiosta hän pystyy neuvomaan oppilaita tarkoituksenmukaisesti käytännön tilanteissa. Koulusihteeri huolehtii ohjauksen tukena olevista hallintojärjestelmistä.

Erityisopettaja tunnistaa yhteistyössä aineenopettajien ja lähiohjaajien kanssa tukea tarvitsevat oppilaat. Hän auttaa näitä oppilaita löytämään omat opiskelutavat, ja tukee muita opettajia

monipuolisten opiskelumetodien käytössä. Erityisopettaja huolehtii oppilaskohtaista tukea saavien oppilaiden tiedonsiirrosta nivelvaiheissa.

Koulunkäynninohjaajat ohjaavat tukea tarvitsevia oppilaita koulunkäynnin arjessa ja toimivat yhteistyössä aineenopettajien ja luokanopettajien kanssa.

Opiskeluhoultotyöstä vastaavat henkilöt toimivat lähiohjaajan tukena ongelmatilanteissa. Opiskeluhoultoryhmä tukee oppilasta opintojen etenemisessä ja hyvinvoinnissa sekä ennaltaehkäisee ongelmia ja auttaa niiden ratkaisemisessa. Ryhmä edistää koulun yhteisöllisyyttä ja luo positiivista opiskeluilmapiiriä.

Kuraattori on koulun sosiaalityöntekijä ja huolehtii yhteistyöstä oppilaan, huoltajien, koulun ja sosiaalitoimen kanssa. Hän tukee oppilaan kasvua ja elämänsuunnittelua.

Psykologin perustehtävä on auttaa oppilaita elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.

Terveystenhoitaja seuraa ja tukee oppilaiden fyysistä ja psykososiaalista kasvua, kehitystä ja hyvinvointia. Terveystenhoitaja auttaa oppilaita hahmottamaan terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.

3. Ohjausyhteistyö kodin ja työelämän kanssa

Pohja kodin ja koulun väliselle ohjausyhteistyölle luodaan perusopetuksen alussa. Oppilaanohjaus tukee oppilaita ja huoltajia opiskeluun ja koulutukseen liittyvien valintojen tekemisessä ja auttaa näkemään valintojen merkityksen tulevan koulunkäynnin kannalta. Yhteistyön pohjana on huoltajien tiedottaminen ja henkilökohtaisten tapaamisten kuten vanhempainiltojen ja huoltajapalaverien järjestäminen. Huoltajia tiedotetaan monipuolisesti koulun tapahtumista, oppilaiden koulunkäynnin seurannasta ja koulumenestyksestä. Perusopetuksen loppuvaiheessa huoltajayhteistyössä painottuvat erityisesti jatkokoulutukseen liittyvät asiat. Kaikille huoltajille tarjotaan mahdollisuus keskustella oppilaanohjaajan kanssa jatko-opintoihin liittyvistä kysymyksistä.

Luokilla 1.–5. työelämäyhteistyö aloitetaan tutustumalla oppilaan lähipiiriin ja koulun ammatteihin. Oppimisympäristöinä voivat toimia lähiympäristön yrityksen ja muut yhteistyötahot.

Luokilla 1.–7. järjestetään koulun sisäisiin työtehtäviin tutustumista mahdollisuuksien mukaan. Vuosiluokilla 8. ja 9. on viikon pituiset TET-jaksot. Työelämään tutustumisjakso on kokonaisuus, jonka osia ovat työpaikan hakeminen, TET-sopimuksen laatiminen, TET-harjoittelu, kokemuksen arviointi ja raportointi. Oppilaanohjaajat ja muut opettajat vahvistavat työelämäyhteyksiä vierailemalla TET-paikoilla.

4. Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Ohjaussuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan oppilaan näkökulmasta. Luokkien 1-6 ohjauksen tavoitteena on oppilaan opiskelumotivaation ja -taitojen vahvistaminen opinnoissa etenemistä varten. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan vuosittain käytävissä oppimisen ja kasvunkeskusteluissa.

Ylimmillä luokilla ohjauksen tavoitteena on lisäksi kasvattaa oppilaan kiinnostusta ja motivaatiota jatko-opintoihin. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan oppimisen ja kasvunkeskustelussa ja muissa ohjauskeskusteluissa. Tavoitteena on, että jokainen perusopetuksen päättävä saa jatkokoulutuspaikan. Tämän tavoitteen toteutumista arvioidaan tarkistamalla oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin yhteishaun tulosten valmistuttua ja osin uudelleen seuraavan lukukauden alettua.

Kempeleen kunta

Vihikari 10, 90440 Kempele

PL 12, 90441 Kempele

kempele@kempele.fi

08 5587 2200

